מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שלבי המעבר מהמנדט הבריטי להקמת מדינת ישראל
- להבין מושגי יסוד כמו מנדט, החלטת החלוקה והכרזת העצמאות
- לתרגל זיהוי רצף כרונולוגי וקשרי סיבה ותוצאה באירועי התקופה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – שאלות אמריקאיות

1. א – חבר הלאומים
2. א – העלייה היהודית
3. א – כ"ט בנובמבר
4. א – הדרכים בין הערים
5. א – מועצת העם

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זו הייתה אחת ההתחייבויות המרכזיות בכתב המנדט
2. לא נכון – הספר הלבן צמצם מאוד את מכסות העלייה
3. לא נכון – רבות מהשיירות נפגעו והשיטה נכשלה
4. נכון – ביום שלאחר ההכרזה פלשו צבאות ערביים לישראל

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. מנדט
2. ספר הלבן
3. החלטת החלוקה
4. מגילת העצמאות

חלק ד' – התאימו מושג להסבר

1 – ד (אישור בינלאומי לשלוט בשטח מסוים)
2 – ג (הגוף שהכריז על הקמת המדינה)
3 – א (התיישבות שנצרה בדרום הר חברון)
4 – ב (כוחות שפלשו לישראל לאחר ההכרזה)

חלק ה' – סדרו את האירועים לפי הסדר הכרונולוגי

1. בריטניה מקבלת את המנדט על ארץ ישראל מחבר הלאומים
2. בריטניה מפרסמת את הספר הלבן שמגביל את העלייה
3. האו"ם מקבל את החלטת החלוקה בכ"ט בנובמבר
4. מתחולל המאבק על הדרכים והמצור על ירושלים
5. מועצת העם מכריזה על הקמת מדינת ישראל

חלק ו' – שאלות פתוחות קצרות

1. השיירות היו חשופות למארבים ולא הצליחו להבטיח הגעה בטוחה של אספקה וכוחות
2. אירוע הוא נקודה בזמן, תהליך נמשך זמן רב - למשל הכרזת העצמאות היא אירוע, והמעבר ממנדט למדינה הוא תהליך

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התייחסות לתפקיד בריטניה ולהתחייבות לבית לאומי
- כ"ט בנובמבר 1947, חלוקת הארץ לשתי מדינות
- מועצת העם, במגילת העצמאות

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג ציר זמן על הלוח ולבקש מהתלמידים למקם עליו את האירועים מתרגיל הסידור
- רצוי לחבר בין המושגים לסרטונים הרלוונטיים ביחידה לפני התרגול
- בתרגילי הנכון/לא נכון כדאי לבקש מהתלמידים לנמק בעל פה את התשובה

דף תרגול: מהמנדט למדינה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בשנים שבין קבלת המנדט הבריטי להקמת המדינה עבר היישוב היהודי תהליך דרמטי - מהתמודדות עם מדיניות בריטית מגבילה, דרך מאבק צבאי קשה, ועד הכרזה על עצמאות. בדף זה נתרגל את המושגים והאירועים המרכזיים של התקופה.

1 חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כתב המנדט ניתן לבריטניה על ידי:

א) חבר הלאומים ב) האו"ם ג) ארצות הברית ד) צרפת

2. הספר הלבן של 1939 הגביל בעיקר את:

א) העלייה היהודית ב) הייצוא החקלאי ג) הקמת בתי ספר ד) המסחר עם מצרים

3. החלטת החלוקה התקבלה בתאריך המכונה:

א) כ"ט בנובמבר ב) ה' באייר ג) ט"ו בשבט ד) כ' בתמוז

4. בשלב הראשון של מלחמת העצמאות הקרבות התמקדו בעיקר ב:

א) הדרכים בין הערים ב) חזית הצפון ג) גבול מצרים ד) ים התיכון

5. מגילת העצמאות הוכרזה על ידי:

א) מועצת העם ב) חבר הלאומים ג) האו"ם ד) הצבא הבריטי

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כתב המנדט כלל התחייבות בריטית להקים בית לאומי לעם היהודי.	☐	☐
2	הספר הלבן של 1939 הגדיל את מכסות העלייה היהודית.	☐	☐
3	שיטת השיירות הצליחה לפתור את בעיית הדרכים החסומות.	☐	☐
4	פלישת צבאות ערב החלה מיד לאחר הכרזת המדינה.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. ה_____ הבריטי קבע את מעמדה המשפטי של בריטניה בארץ ישראל.

2. ה_____ היה מסמך בריטי שהגביל את העלייה היהודית בשנת 1939.

3. ה_____ היא ההחלטה שקראה לחלק את הארץ לשתי מדינות.

4. המסמך שהכריז רשמית על הקמת מדינת ישראל נקרא _____ .

4 חלק ד' – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מנדט	___	**א.** התיישבות שנצרה בדרום הר חברון
2. מועצת העם	___	**ב.** כוחות שפלשו לישראל לאחר ההכרזה
3. גוש עציון	___	**ג.** הגוף שהכריז על הקמת המדינה
4. צבאות ערב	___	**ד.** אישור בינלאומי לשלוט בשטח מסוים

5 חלק ה' – סדרו את האירועים לפי הסדר הכרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	האו"ם מקבל את החלטת החלוקה בכ"ט בנובמבר
☐	מתחולל המאבק על הדרכים והמצור על ירושלים
☐	בריטניה מפרסמת את הספר הלבן שמגביל את העלייה
☐	מועצת העם מכריזה על הקמת מדינת ישראל
☐	בריטניה מקבלת את המנדט על ארץ ישראל מחבר הלאומים

6 חלק ו' – שאלות פתוחות קצרות

ענו בקצרה.

1. הסבירו מדוע שיטת השיירות נכשלה בתחילת המלחמה.

2. מה ההבדל בין תהליך לאירוע? תנו דוגמה מהתקופה הנלמדת.

כרטיס יציאה

מהו כתב המנדט ומה הוא קבע?

מה הייתה החלטת החלוקה ומתי התקבלה?

מי הכריז על הקמת מדינת ישראל ובאיזה מסמך?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀